

Avalent>Raha/Rahalistes nõuded>Euroopa maksekäsk

Euroopa maksekäsk

Sloveenia

1 Maksekäsumenetluse olemasolu

Sloveenia tunnistas järgmist kaht maksekäsumenetlust:

- tsiviilkohtumenetluse seaduse (*Zakon o pravdnem postopku*) artiklitega 431–441 reguleeritud maksekäsumenetlus;
- autentsele dokumendil (arve, käskveksel või tšekk koos protestiga, millele on vajaduse korral lisatud nõude tõendamiseks kreditarved, avalik dokument, vastutava isiku poolt tõendatud raamatupidamisdokumendi väljavõte, kinnitatud eraõiguslik dokument, kirjalik tõend palgatulu kohta) põhinev täitemenetlus Ljubljana kohalikus kohtus (*Okrajno sodišče v Ljubljani*), kus kohus väljastab võlausaldaja ettepanekul kolme kuni nelja päeva jooksul automatiseeritud menetluse teel ja autentse dokumendi alusel täitekorralduse, millega kohustatakse võlgnikku tasuma summat, mida võlausaldaja nõuab (maksekäsk või täitekorralduse resolutsioon); antakse täitmisluba võlausaldaja nõudes nimetatud võlgniku vara suhtes, tingimusel et võlgnik ei esita otsuse (täitmisloa) kohta kaheksa päeva jooksul vastuväidet;
- kohustatakse võlgnikku tasuma menetluskulud (vt täitemenetluse seaduse (*Zakon o izvršbi in zavarovanju, ZIZ*) artiklid 23, 40c ja 41).

1.1 Menetluse kohaldamisala

Maksekäsumenetlus on spetsiaalne kiirmenetlus selliste rahaliste nõuete täitmisele pööramiseks, mis on muutunud sissenõutavaks, kui nõuet tõendab dokument, millel on seaduse kohaselt suurem tõendamisväärtus (autentne dokument). Maksekäsku kohaldatakse nii riigisisestes kui ka piiriülestes asjades.

1.1.1 Milliste nõuete puhul võib seda kohaldada (nt ainult rahaliste, lepinguliste vm nõuete puhul)?

Maksekäsu aluseks olev nõue võib olla seotud ainult rahalise kohustusega (rahaline nõue). Hagi aluseks võivad olla ainult sellised nõuded, mis kujutavad endast lepingulisi või lepinguväliseid kohustusi ja mille nominaalväärtus on kindlaks määratud. Üks erand on äriruumide kasutamise lõpetamise teatis ja sellest tulenev lao tühjendamine, mille puhul kohaldatakse maksekäsu väljastamiseks erimenetlust. See erand on ette nähtud ärihooneid ja äriruume käsitleva seaduse (*Zakon o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih*) artikliga 29, milles on sätestatud, et kohus teeb üürileandja esitatud lõpetamisteatise alusel ning ärihoone või äriruumide vabastamise taotluse alusel määruse ärihoone või äriruumide vabastamiseks, kui lõpetamisteatisest või hoone või ruumide vabastamise taotlusest ja rendilepingust või eespool nimetatud artiklis osutatud tõenditest ilmneb, et üürileandjal on õigus rendileping lõpetada või nõuda ärihoone või äriruumide vabastamist.

Maksekäsumenetluse esemeks võivad olla ainult lepingulised nõuded, mis põhinevad autentsele dokumendil.

1.1.2 Kas nõude väärtusele on kehtestatud ülemmäär?

Nõude väärtusele ei ole kehtestatud ülemmäära.

1.1.3 Kas kõnealuse menetluse kasutamine on vabatahtlik või kohustuslik?

Tsiviilkohtumenetluse seaduse kohaselt teeb kohus ka otsuse maksekäsu väljastamise kohta omal algatusel, kui menetlusega seotud hageja ei ole sellist taotlust esitanud, kuid on täidetud maksekäsu väljastamise tingimused, st hageja esitab hagi tavakorras ega tee ettepanekut maksekäsu väljastamise kohta. Seega on kohus kohustatud väljastama maksekäsu (selle väljastab kohtu esimehe abi) hageja nõudest olenemata, kui on täidetud seaduses sätestatud tingimused maksekäsu väljastamiseks.

Võlausaldaja võib valida, kas esitada kohustusliku makse hagiavaldus ja taotleda maksekäsu väljastamist tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 431 alusel või esitada täitemenetluse seaduse artikli 41 kohaselt elektrooniline täitmisavaldus, mille alusel väljastab keskkohus maksekäsu automatiseeritud menetluse teel.

1.1.4 Kas kõnealust menetlust saab kasutada ka siis, kui kostja elab mõnes muus liikmesriigis või kolmandas riigis?

Jah.

1.2 Pädev kohus

Sloveenias määratakse maksekäsu väljastamise ettepaneku kohta otsuse tegemise pädevus kindlaks samamoodi nagu mis tahes muu hagi puhul. See tähendab, et sisuline pädevus maksekäsu väljastamiseks on ringkonnakohtutel (*okrožna sodišča*) ja ka kohalikel kohtudel (*okrajna sodišča*). Sisuline pädevus määratakse kindlaks hagi summast lähtuvalt (või lähtuvalt juhtumi laadist, näiteks kaubandusasjades). Kohalikud kohtud on pädevad menetlema varaliste nõuetega seotud vaidlusi, kui kõnealuse vara väärtus ei ole suurem kui 20 000 eurot. Ringkonnakohtud on pädevad menetlema varaliste nõuetega seotud vaidlusi, kui kõnealuse vara väärtus on suurem kui 20 000 eurot. Kaubandusõigusega seotud asju on esimeses astmes pädevad arutama ja lahendama ainult ringkonnakohtud. Kaubandusvaidlused on vaidlused, mille puhul tsiviilasja üks pool on juriidiline isik (äriühing, institutsioon, ühendus). Kaubandusvaidlused hõlmavad ka juhtumeid, kus üks menetlusosaline on riik või mis tahes muu kohalik omavalitsus, näiteks mõni omavalitsusüksus. Territoriaalne pädevus määrab kindlaks selle, millisel sisulist pädevust omaval kohtul on pädevus teha otsus konkreetses asjas. Territoriaalset pädevust käsitleva üldreegliga on ette nähtud, et füüsilise või juriidilise isiku vastu hagi esitamisel tuleb hagi esitada sellele kohtule, kelle tööpiirkond hõlmab piirkonda, kus on kostja alaline elukoht või kus asub juriidilise isiku registrijärgne asukoht. Kui hagi esitatakse mitteresidentist füüsilise või juriidilise isiku vastu, on üldine territoriaalne pädevus sellel kohtul, kelle tööpiirkonda kuulub see piirkond, kus on asjaomase füüsilise isiku elukoht Sloveenias või kus asub asjaomase juriidilise isiku filiaal. Sloveenia õigusaktid sisaldavad ka eeskirja territoriaalse eripädevuse kohta, mis määratakse kindlaks vaidluse eseme ja poolte alusel.

Autentsele dokumendil põhinevas täitemenetluses, mille käigus väljastatakse ka maksekäsk, on ainupädevus Ljubljana kohalikul kohtul.

Üksikasjalikuma teabe saamiseks selles küsimuses vt jaotises „Kohtuasja algatamine“ esitatud vastuseid.

1.3 Vorminõuded

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 431 kohaselt peavad maksekäsu väljastamiseks olema täidetud järgmised kaks tingimust: hagiavaldus peab sisaldama viidet rahalisele nõudele, mis on muutunud sissenõutavaks, ja olemas peab olema autentne dokument, millest nõue tuleneb. Hagiavaldus või maksekäsu väljastamise taotlus peab sisaldama kõiki hagiavalduse kohustuslikke elemente: viide kohtule, poolte nimed ja nende alaline või ajutine elukoht, seaduslike esindajate või agentide nimed, konkreetne taotlus, milles esitatakse hagi põhinõue ja kõrvalnõuded, hageja taotlust toetavad asjaolud, neid asjaolusid kinnitavad tõendid, nõude summa ja hageja allkiri. Peale selle tuleb hagiavaldusele lisada autentne dokument (originaal või kinnitatud koopia).

Autentsele dokumendil põhinevas täitekorralduses (täitemenetluse seaduse artikkel 41) sisalduv maksekäsk väljastatakse tingimusel, et autentsele dokumendil põhinev täitmisavaldus on esitatud elektrooniliselt, kohtukulud on tasutud ja autentsele dokumendil põhinev täitmisavaldus sisaldab järgmist:

võlausaldaja ja võlgniku nimed ja andmed isikusamasuse tuvastamiseks (nt maksukohustuslase number, isikukood või sünniaeg);

autentne dokument;

võlgniku kohustuse summa;

täitevahendid ja täitmise ese;

olevalt täitmise esemest muu täitmise läbiviimiseks vajalik teave ja

taotlus, et kohus nõuaks võlgnikult nõutava summa ja kaasnenud kulude tasumist kaheksa päeva jooksul ning käskvekslite ja tšekkidega seotud asjades kolme päeva jooksul alates korralduse kättetoimetamisest.

1.3.1 Kas tüüpvormi kasutamine on kohustuslik? (Kui on, siis kust selle vormi saab?)

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 431 kohaselt ei pea Sloveenias kasutama maksekäsu väljastamise taotluse esitamiseks tüüpvormi. Tegelikult sellist vormi ei olegi olemas. Taotlus peab sisaldama seadusega ette nähtud ja punktis 1.3 osutatud andmeid (hagiavalduse kohustuslikud elemendid).

Menetluses, mille raames maksekäsku sisaldav täitmisotsus tehakse ametliku dokumendi alusel (täitemenetluse seaduse artikkel 41), tuleb avaldus esitada tüüpvormil (täitemenetluse seaduse artikkel 29 lõige 2, täitemenetluse liike ja automatiseeritud täitemenetlust käsitlevad eeskirjad) elektrooniliselt (<https://evlozisce.sodisce.si/esodstvo/index.html>) või kirjalikult.

1.3.2 Kas advokaadi kaasamine on kohustuslik?

Maksekäsmenetluses ei pea pooled kasutama enda esindamiseks advokaadi abi (see ei ole ka nõutav tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 431 ega täitemenetluse seaduse artikli 41 kohastes menetlustes).

1.3.3 Kui üksikasjalikult tuleb nõuet põhjendada?

Tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 431 kohaselt peab kohustusliku makse hagiavaldus sisaldama võla alust ja suurust ning tõendeid, mis võimaldavad veenduda esitatud väidete õigsuses. Lisaks sellele tuleb hagiavalduses ära märkida summa ja väering ning rahaliste nõuete tähtpäev. Kui nõutakse intresse, tuleb ka need intressid hagiavalduses täpselt ära märkida (intressimäär ja periood, mida hagiavaldus hõlmab). Nõude tähtpäev peab ilmema autentsest dokumendist.

Autentsele dokumendile põhinevas täitemenetluses ei pea nõuet rohkem põhjendada. Piisab, kui märgitakse ära autentne dokument (täitemenetluse seaduse artikkel 41).

1.3.4 Kas vaidlusaluse nõude kohta tuleb esitada kirjalikke tõendeid? Kui jah, siis millised dokumendid on tõendina vastuvõetavad?

Jah, hagiavaldusele või maksekäsu väljastamise taotlusele tuleb lisada autentse dokumendi originaal või kinnitatud koopia. Autentse dokumendi originaali või kinnitatud koopia lisamise nõue puudub, kui taotletakse maksekäsu väljastamist kaubandusvaidluses. Piisab, kui juriidilise isiku volitatud organ on kinnitanud selle dokumendi koopia.

Autentne dokument on dokument, millel ei ole täitedokumendi omadusi, kuid millest ilmneb, et suure tõenäosusega on nõudeõigus olemas. Dokument on autentne siis, kui see dokument on sellisena määratletud tsiviilkohtumenetluse seaduses või mõnes muus seaduses. Tsiviilkohtumenetluse seaduse kohaselt on autentseid dokumendid järgmised: avalikud dokumendid; eradokumendid, millel võlgniku allkirja on tõendanud selleks volitatud organ; käskvekslid ja tšekid, millele on lisatud protest ja kreditarve, kui need on vajalikud nõude tekkimiseks; kinnitatud raamatupidamisregistri väljavõtted; arved ning dokumendid, millel on erinormide kohaselt avalikele dokumentidele omane laad. Autentne dokument võib olla ka välisriigi dokument, mis vastab Sloveenias kasutamiseks ette nähtud tingimustele.

Erand: autentset dokumenti esitamata väljastab kohus maksekäsu kostja vastu, kui hagiavaldus on seotud rahalise nõudega, mis on muutunud sissenõutavaks ja mille suurus ei ületa 2000 eurot, ning kui hagiavalduses on esitatud võla alus ja suurus ning tõendid, mis võimaldavad veenduda hagiavalduses esitatud väidete tõesuses. Seda erandit ei kohaldata kaubandusvaidlustes (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikkel 494).

Autentsele dokumendile põhinevas täitemenetluses, mille käigus väljastatakse ka maksekäsk, ei ole tegelikult võimalik esitada autentset dokumenti (kuna seda ei võimalda infosüsteem). Piisab siiski sellest, kui autentse dokumendi kohta tehakse märged (täitemenetluse seaduse artikkel 41).

1.4 Taotluse rahuldamata jätmise

Kohus jätab maksekäsu väljastamise taotluse rahuldamata, kui ei ole täidetud maksekäsu väljastamise eeltingimused, st tegemist ei ole rahalise nõudega, mis on muutunud sissenõutavaks, ning puudub autentne dokument, millest nõue tuleneb.

Kui kohus ei lükka maksekäsu väljastamise taotlust tagasi, jätkab ta menetlust hagiavalduse alusel.

Ljubljana kohalik kohus lükkab autentsele dokumendile põhineva täitmisavalduse tagasi, kui nõue ei ole veel muutunud sissenõutavaks või kui kostja on pankrotis.

1.5 Edasikaebamine

Maksekäsu väljastamise taotluse rahuldamata jätmise otsuse peale ei saa edasi kaevata. Samuti ei saa hageja seda otsust vaidlustada kohtuotsuse peale edasi kaevates.

Kostja võib väljastatud maksekäsuga seoses kasutada õiguskaitsevahendina vastuväidet. Vastuväide tuleb esitada kaheksa päeva jooksul alates kostjale maksekäsu kättetoimetamisest (käskveksleid ja tšekke puudutavate vaidluste korral kolme päeva jooksul). Vastuväide peab olema põhjendatud, vastasel juhul peetakse seda alusetuks. Vastuväite kohta tehtud kohtu otsuse peale võib edasi kaevata.

Kui kostja vaidlustab maksekäsu ainult seoses kulude kohta tehtud otsusega, saab selle otsuse vaidlustada ainult kohtuotsuse peale edasi kaevates.

Kui Ljubljana kohalik kohus otsustab autentsele dokumendile põhineva täitmisavalduse tagasi lükata, võib hageja selle otsuse kaheksa päeva jooksul edasi kaevata. Kaebuse kohta teeb otsuse Ljubljana kõrgem kohtus.

1.6 Vastuväide

Kostja võib esitada vastuväite hageja nõudele. Vastuväide peab olema põhjendatud. Vastuväide peab sisaldama vastuväidet toetavaid asjaolusid ja tõendeid. Vastasel juhul peetakse vastuväidet alusetuks (tsiviilkohtumenetluse seaduse artikli 435 lõige 2). Seetõttu peab kostja esitama vastuväites õiguslikult olulised asjaolud, st asjaolud, mille alusel võiks nõude rahuldamata jätta (kui tõendatakse, et need asjaolud on tõesed). Neid asjaolusid käsitlevad tõendid peavad olema konkreetsed ja spetsiifilised.

Vastuväide Ljubljana kohaliku kohtu otsusele, millega rahuldatakse autentsele dokumendile põhinev täitmisavaldus ja väljastatakse autentsele dokumendile põhinev täitekorraldus, tuleb esitada kaheksa päeva jooksul. Vastuväide peab olema põhjendatud. Vastuväide loetakse põhjendatuks, kui võlgnik on osutanud asjaoludele, mille alusel võiks hageja nõude tagasi lükata (nt võlg oli juba tasutud), ja esitanud tõendid, mis toetavad vastuväites esitatud asjaolusid (täitemenetluse seaduse artikkel 61). Vastuväite kohta teeb otsuse Ljubljana kohalik kohus.

1.7 Vastuväite esitamise tagajärjed

Kui kohus ei lükka hageja vastuväidet tagasi seetõttu, et vastuväide on esitatud liiga hilja või see ei ole täielik või see on õigusvastane, või kui kohus ei jäta vastuväidet rahuldamata, jätkab kohus menetlust hagiavaldusest lähtuvalt.

Kui kostja esitab õigustatud vastuväite, teeb kohus otsuse, millega tühistab maksekäsu, ja kui otsus on muutunud lõplikuks, jätkab põhiküsimuse lahendamiseega.

Pooled võivad esitada uusi asjaolusid ja tõendeid esimesel põhikohtuistungil ning kostja võib samuti esitada uusi vastuväiteid seoses maksekäsu vaidlustatud osaga.

Kui Ljubljana kohalik kohus rahuldab autentsel dokumendil põhinevale täitekorraldusele esitatud vastuväite, tühistab kohus täitekorralduse selle osa, millega anti täitmisluba ja määrati kohtutäitur, ning teostatud täitetoimingud (st kohus ei tühista maksekäsku, vaid otsustab, kas maksekäsk tuleb jätta jõusse või kas see tuleb tühistada hilisema kohtuotsusega). Seejärel jätkab kohus menetlusega nii nagu maksekäsu vaidlustamise korral. Kui kohtul puudub pädevus, teatab ta sellest ja asi antakse üle pädevale kohtule. Seejuures võtab kohus arvesse kokkulepitud territoriaalset pädevust, kui võlausaldaja nõudis ja täpsustas seda täitmisavalduses või kui võlgnik nõudis seda täitekorralduse vastuväites ja esitas selle kohtule. Autentsel dokumendil põhinevat täitmisavaldust, mis oli tühistatud täitekorralduse väljastamise alus, käsitatakse hagiavaldusena tsiviilkohtumenetluses (täitemenetluseise seaduse artikkel 62).

1.8 Vastuväite esitamata jätmise tagajärjed

Kui vastaspool ei esita vastuväidet ega kaeba edasi, muutub otsus või maksekäsk lõplikuks ja täitmisele pööratavaks.

Kui võlgnik ei esita autentsel dokumendil põhinevale täitekorraldusele kaheksa päeva jooksul vastuväidet, muutub autentsel dokumendil põhinev täitekorraldus lõplikuks ja täitmisele pööratavaks (see kehtib ka maksekäsu kohta) ning võlausaldaja nõude rahuldamine toob kaasa täitmise hageja täitmisavalduses nimetatud võlgniku täitmisobjektide suhtes.

1.8.1 Mida tuleb teha, et saada täitmisele pööratav kohtulahend?

Hageja peab sõnaselgelt taotlema, et kohus väljastaks tõendi täitmisele pööratavuse kohta. Kohtuotsus on täitmisele pööratav, kui see muutub lõplikuks ja kui on möödunud tähtaeg kohustuste vabatahtlikuks täitmiseks (täitemenetluse seaduse artikli 19 lõige 1).

Ljubljana kohalik kohus väljastab tõendi autentsel dokumendil põhineva täitekorralduse lõplikkuse ja täitmisele pööratavuse kohta omal algatusel ning saadab selle võlausaldajale ja (koos täitekorraldusega) kõigile isikutele, kes vastutavad korralduse täitmise eest (kohtutäitur, pank, tööandja jt).

1.8.2 Kas kõnealune kohtulahend on lõplik või on kostjal veel võimalik lahend edasi kaevata?

Maksekäsk, mille kohta ei ole esitatud vastuväiteid või millega seotud vastuväide on tagasi lükatud või rahuldamata jäetud, muutub lõplikuks ja seda ei saa enam edasikaebamise korras vaidlustada.

Lõplikku maksekäsku on võimalik vaidlustada erakorralisi õiguskaitsvahendeid kasutades.

Autentsel dokumendil põhinevat lõplikku täitekorraldust, mis sisaldab maksekäsku, saab vaidlustada erakorralisi õiguskaitsvahendeid kasutades (kohtuasja uuesti läbivaatamise taotlus ja kassatsioonkaebus vastavalt täitemenetluse seaduse artiklile 10).

Seonduvad lingid

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?sop=1998-01-2303>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO1212>

<http://www.pisrs.si/Pis.web/>

<https://www.uradni-list.si/>

<http://www.dz-rs.si/wps/portal/Home/deloDZ/zakonodaja/preciscenaBesedilaZakonov>

<http://www.sodisce.si/>

Viimati uuendatud: 14/01/2020

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.